PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din | TRST četrtek, 19. februarja 1948 | Poštnina plačana v gotovini. Spedizione in abbon. postale | Štev. 826

VI. PLENUM ES JE VČERAJ ENODUŠNO IZGLASOVAL, DA BO DANES

OD 11 DO 12 DOPOLDNE SPLOŠNA PROTESTNA STAVKA

KOT IZRAZ SOLIDARNOSTI Z DELAVCI KONOPLJARNE, KOT ZAČETEK ODPRTE BORBE ZA UKINITEV ODREDBE 109, ZA RESNIČNO ZAPORO ODPUSTOV.

(Glej poročilo na drugi strani)

TRGOVINSKA POGAJANJA Z JUGOSLAVIJO

Jugoslovanska gospodarska komisija v Trstu

Zahteva vseh delovnih množic Trsta je, da pride do uspešnih rezultatov tekočih pogajanj, tako da se naše gospodarstvo tesno poveže z zaledjem, ki mu edino omogoča njegov obstoj in napredek

TRST, 18. (ATI) — Že nekaj dni se mudi v Trstu posebna gospodarska komisija Federativne ljudske republike Jugoslavije, ki je prišla v Trst zaradi pogajanj z ZVU glede ureditve trgovskih odnosov med Tržaškim ozemljem in Jugoslavijo. Komisija ima za pogajanja zelo velika pooblastila.

Že neštetokrat smo pisali o tem, kako je Trst nastal iz potreb zaledja in kako more napredovati edino-le, če je povezan z zaledjem, to se pravi v prvi vrsti z Jugoslavijo, ki je ob vsaki priliki in še od prvega dne osvoboditve dokazala, da ji je mnogo na tem, da pripomore k razvoju tržaškega gospodarstva, predvsem da pomaga pri razvoju njegove industrije in popolni zapuščini tržaškega delavstva.

Problem je zelo enostaven: Jugoslavija hoče in more oskrbovati Trst s surovinami za njegovo industrijo in z živili; kot nadomestilo za to pa bi Trst dajal Jugoslaviji protivrednost v industrijskih proizvodih. Potrebne so pri tem le ugodne politične in ekonomske okoliščine, da pride do intenzivne izmenjave dobrin med Trstom in Jugoslavijo.

Znano je, da je Jugoslavija že več kot pred enim letom sestavila najtočnejše kalkulacije o sposobnosti tržaške industrije, o možnosti njene proizvodnje in dela. Njeni predstavniki so izjavili ob tej priliki, da je Jugoslavija pripravljena dobavljati Trstu 90% hrane, ki jo Trst potrebuje in ki jo more uvažati. Istočasno pa bi Jugoslavija kupovala v Trstu čez 60% vsega tržaškega izvoza hrane. Na ta način bi bila prehrana Trsta s strani Jugoslavije popolnoma zagotovljena, razen nekaterih kolonialnih proizvodov.

Glede industrije pa dobavlja Jugoslavija Trstu lahko 42% vseh potrebnih industrijskih surovin, odkupi pa lahko okrog 60% celotne proizvodnje tržaške glavne industrije. Na ta način bi bile Trstu zagotovljene vse osnovne surovine, tako da bi lahko obratovale vse vrste tržaške industrije, če bi se Trst resnično na temelju ugodne trgovske pogodbe povezal z Jugoslavijo. Na ta način bi torej ne bilo več v Trstu tistih deset in desettisočev brezposelnih ter neprestanih vedno novih odpustov delavstva.

Jugoslavija je glavni dobavitelj za Trst: lesa, premoga, elektrike, gradbenega materiala, živinske krme, tobaka in neštetih drugih proizvodov, ki so bili nazorno prikazani in izloženi na zadnji tržaški razstavi lani v mesecu septembru. Vse to pa bi zavzelo le okrog tri četrtine celotne vrednosti jugoslovanskega uvoza v Trst, tako da bi se za ostalo četrtino z nadaljnimi intenzivnimi medsebojnimi trgovskimi stiki, zlasti glede pomorskega prometa, — do katerega bo neizogibno moralo priti, če bi Jugoslavija delala s tržaško industrijo, — trgovinska bilanca med Trstom in Jugoslavijo popolnoma uravnotežila.

Vsa ta vprašanja, ki so tako silnega življenjskega pomena za vse življenje v Trstu, prav gotovo pravkar pretresajo na pogajanjih med jugoslovansko gospodarsko komisijo in predstavniki ZVU. Prepričani smo, da bo z malo dobre volje moralo nujno priti do ugodnih rezultatov za Trst in Jugoslavijo, saj je prav pomanjkanje navezanosti Trsta na njegovo zaledje bilo in je glavni in največji vzrok brezposelnosti in vsega gospodarskega mrtvila v Trstu. Zaradi tega je želja in zahteva vsega tržaškega prebivalstva, predvsem pa vsega delovnega ljudstva v Trstu, da pride pri sedanjih pogajanjih do resnično pozitivnih rezultatov.

„Daily Worker" o položaju v Trstu

LONDON, 18. — (Tanjug) — *List «Daily Worker» objavlja članek Franka Pitkorna o položaju v Trstu. Pitkorn piše, da se položaj na angloameriškem področju Tržaškega ozemlja ni mnogo spremenil od onega, ki je bil za časa fašizma. Policijsko službo izvršujejo predvsem bivši fašistični policisti, ki smatrajo sindikalno delovanje kot zločin. Policija uživa pri svojem delu popolno zaščito sodišč, na katerih so tudi fašistični elementi. Na angloameriškem področju je tudi več organiziranih fašističnih tolp. Angloameriške vojaške oblasti — nadaljuje pisec — dovoljujejo, kakor za časa Mussolinija, svobodno delovanje tem tolpam, ki imajo namen terorizirati demokratične organizacije, kakor na primer delavske sindikate. Vojaške okupacijske oblasti smatrajo to delovanje za potrebno, da bi oslabele demokratičnega duha delavcev, ki se vedno bolj utrjuje.*

Trgovino v mestu vedno bolj ovirajo in posledica tega je brezposelnost 10% prebivalstva. Prepričujejo trgovinske odnose Trsta z vzhodnimi državami, dočim pospešujejo odnose z ZDA. Uvoz premoga, ki je prej prihajal iz Jugoslavije in Sovjetske zveze, je sedaj postal monopol ZDA. Američani nadzorujejo sedaj 60% pomorskih transportov.

Na jugoslovanskem področju pa, — nadaljuje Pitkorn — so izvedli agrarno reformo, ki prispeva k izboljšanju življenjskih pogojev kmetov. Ta ukrep smatrajo Angloameričani in fašisti za «nezakonitega». Na jugoslovanskem področju so razpustili fašistična sodišča in jih zamenjali z ljudskimi sodišči. Ta različen položaj na dveh področjih je nastal zaradi namere Angloameričanov, da bi napravili iz Trsta vojaško in trgovinsko oporišče za svoje imperialistične namene. Razen tega ne želijo Angloameričani rešitve tržaškega vprašanja, ker bi to pomenilo konec vojaške okupacije in umik njihovih čet s Tržaškega ozemlja.

Tudi De Gasperijeva vlada — zaključuje Pitkorn — je sabotirala imenovanje tržaškega guvernerja. V zadnjem času je bilo več razgovorov v ameriškem vojnem ministrstvu glede možnosti, da bi se posluževali Trsta za velikopotezno provokacije proti državam vzhodne Evrope.

Istrski partizani tov. D'Esteju

Istrski partizani so poslali tov. D'Esteju v zapor to-le pismo:

Rajonski in okrožni odbori Zveze primorskih partizanov iz Istre so na svojem sestanku 13. t. m. sklenili, da te v odgovor na krivično obsodbo, s katero Te je okupacijska vojaška uprava obsodila, izvolijo za člana okrožnega odbora naše zveze.

Prepričani smo, da tvoja borbenost za dosego pravice in svobode zaradi krivične obsodbe ne bo nikoli prenehala in Ti obljubljamo, da bomo nadaljevali z borbo proti sovražnikom miru in proti reakciji v istem duhu, kakor smo se borili proti nacifašizmu. Hkrati pa si želimo, da bi se čim prej vrnil med nas in zastavil vse svoje sile za stvar demokracije in antifašizma.

Z bratskimi pozdravi!

Razgovor Ivekovič-Sforza

RIM, 18. — Jugoslovanski poslanik v Rimu je povabil na kosilo italijanskega zunanjega ministra Sforzo. Diplomatični krogi zatrjujejo, da sta se razgovarjala o odnoših med obema državama.

NOV PRIMER POLICIJSKEGA TERORJA

Tov. Srečko Vilhar in Anton Abram - aretirana

V torek zvečer ob 20 so imeli v Sesljanu sestanek člani tamkajšnje SIAU, na katerega so prišli s posebnim povabilom. Kmalu po 21 uri pa je vdrla v dvorano policija, pregledala nekaterim prisotnim njihove dokumente in nato aretirala tovariše Srečka Vilharja, Antona Abrama in Vibranka. Vibranka so včeraj zjutraj okrog 2 izpustili, dočim so prva dva še pridržali v zaporu.

Policijsko poročilo pravi, da sestanek ni bil dovoljen ter da je bilo prisotnih okrog 50 oseb po večini članov SIAU. Poročilo pravi nadalje, da so aretirali organizatorja sestanka tov. Antona Abrama in predavatelja tov. Srečka Vilharja.

Že večkrat se je zgodilo v zadnjih mesecih, da je policija vdrla v dvorane, kjer so imeli seje ali zborovanja člani društev ali organizacij, ki so po zakonu dovoljeni. Nekateri taki primeri so prišli celo pred sodišče in sodniki so morali priznati, da za zborovanja članov kakšnega društva ali organizacije v njihovih društvenih prostorih niso potrebna nikaka posebna dovoljenja. Kljub temu pa policija še nadalje izvaja teror in izziva mirno prebivalstvo s takimi intervencijami.

Kdo nosi krivdo za tako postopanje? Ali je to samovoljno izživanje policije, ali pa je zadaj nekdo drugi, ki ima interes, da se preganjajo ljudske organizacije?

Prejeli smo nešteto resolucij, s katerimi demokratične množice ostro protestirajo proti takemu samovoljnemu in protizakonitemu postopanju tistih, ki bi morali biti čuvarji javnega reda in zakona.

«Nismo se borili, da bomo uživali take sadove», pravijo v svojih protestih, «in naši politični preganjanci niso trpeli po fašističnih ječah in taboriščih in narod ni dal svojih najboljših sinov v borbi proti nacifašizmu, da bi dobil tako plačilo. Zato zahtevamo, da vojaška vlada in njej podrejena civilna policija spoštuje svobodo zborovanja. Hkrati zahtevamo, da napravi v policijskih vrstah čistko in izloči iz njih sredine številne fašistične elemente, ki so se tam vgnezdili.

Ljudstvo preprečilo zborovanje angleških fašistov

LONDON, 18. — Angleška spodnja zbornica razpravlja o načrtu novega volivnega zakona za parlamentarne volitve. Komunistični poslanci so proti temu načrtu, ker je predvideni zakon protidemokratičen in je naklonjen samo dvema glavnima strankama. Zaradi tega predlagajo komunisti proporcionalni volitvni sistem, kakor tudi to, da se razširi volivna pravica na vse osebe, ki so dopolnile 18. leto.

Na občnem zboru sindikalnega združenja za Midland v Birminghamu so delavski zastopniki zavrnili resolucijo, da bi kongres sindikatov obnovil v času vojne sprejeto določilo, po katerem naj bi bili komunisti izključeni od važnih mest v sindikalnem svetu. Gori imenovano sindikalno združenje, ki predstavlja 400 tisoč delavcev, je obsodilo vsako razlikovanje po politični pripadnosti pri volitvah v sindikate in ostale delavske organizacije.

Tudi angleško delavstvo občuti odvisnost britanskega gospodarstva od ZDA. Tako je sindikat delavcev lesnih industrij protestiral proti skrčenju programa za gradnjo stanovanjskih hiš in trgovinskih ladij. Sindikati elektrotehnikov, bančnih uradnikov, poljedelskih delavcev in škotskih rudarjev zahtevajo zaradi stalnega naraščanja draginje povišanje mezd.

Medtem ko bi hotela vlada onemogočiti delavstvu akcijo za povišanje mezd, dovoljuje Mosleyevim fašistom svobodno delovanje. Tako je imelo njihovo gibanje zborovanje v Manchestru. Ljudske množice so onemogočile Mosleyu zborovanje. «Daily Worker» poroča, da je zveza dijakov sklenila borbo proti fašistični propagandi na srednjih in visokih šolah. Angleški fašisti so pričeli širiti zlasti protisemitske in ostale fašistične ideje.

Seja v Rimu izvršilnega odbora SZDM

(Od našega posebnega dopisnika)

RIM, 18. — Izvršilni odbor Svetovne zveze demokratične mladine je pričel svoje delo s poročilom predsednika Guy de Boissonsa.

De Boissons je opozoril na nevarnosti za mir, ki jih povzročajo imperialisti in vojni hujskači, katerih delovanje se je najbolj pokazalo preteklo leto z njihovimi napadi proti načelu soglasnosti velikih sil v OZN, s polomom londonske konference, ki ga je uprizoril ameriški delegat s svojo obstrukcijo, s povečanjem vojne propagande proti Sovjetski zvezi in državam ljudskih demokracij. Predsednik zveze je v svojem govoru še poudaril, da so te skupine napravile vse poskuse za ustanovitev protisovjetskega bloka pod vodstvom ZDA, da so izvajale pritisk proti neodvisnosti raznih držav in končno, da so ustvarile vojna ognjišča, kakor v Palestini, Viet Namu in Trstu, kjer se angleško-ameriške zasedbene čete oprijemljejo vsake pretveze, samo da jim ni treba zapustiti Tržaškega ozemlja in da tam ustvarijo nov Gibraltar na Jadranu.

Na popoldanskem zborovanju je bila debata o predsednikovem poročilu. Med drugim so govorili tudi delegati Jugoslavije, Italije, svobodne Kitajske.

* * *

Predstavniki političnih strank so razpravljali o uporabi in vlogi radia med volivno kampanjo in o sestavi proglasa na prebivalstvo. V posebnih komisijah sodelujejo poslanci Togliatti, Gronchi, Giannini in drugi. Opaža se neodkrito stališče demokrišjanov, ki so poslali v ta odbor samo za število nepomembnega poslanca Mora, kar dokazuje, da hočejo sabotirati iniciativo, da bi se v času priprav na volitve doseglo pomirjenje ljudskih množic. Vendar pa je bil sprejet sklep, da bo moral poročati radio nepristransko o gibanju vseh strank med volivno kampanjo.

E. MILIČ

General Svoboda o nemškem vprašanju

PRAGA ,18. — Minister za narodno obrambo general Svoboda je izjavil na neki konferenci za častnike: «Ne moremo sprejeti stališča zapadnih držav v nemškem vprašanju». Nato je pripomnil: «Kdor je videl med vojno silo sovjetske vojske, je povsem prepričan, da ni za nas nobenega vzroka, da bi se bali za našo neodvisnost in svobodo».

Proslava 400 letnice rojstva Giordana Bruna

MOSKVA, 18. — V moskovski državni zgodovinski knjižnici so odprli razstavo, posvečeno 400-letnici rojstva največjega misleca preporoda Giordana Bruna. Znano je, da je rimska inkvizicija takrat obsodila Giordana Bruna na smrt zaradi njegovih idej, ki so bile za tiste čase napredne. Na smrt je bil obsojen s papeževo odobritvijo in so ga 17. februarja 1600 zažgali na grmadi v Rimu.

Na razstavi so tudi številna dela njegovih učiteljev, ki so Heraklit, Lukrecij, Erazen Rotterdamski, Rabelais in drugi. Posebno zanimanje vzbuja Kopernikova razprava ki dokazuje, da se zemlja suče okoli sonca. Del razstave je posvečen delom naslednikom Giordana Bruna, med katerimi so Galilei, Spinoza, Leibnitz in Diderot.

ZAKLJUČNA IZJAVA NA KONFERENCI V PRAGI

Spoštovanje prevzetih obveznosti jamstvo za trajen mir in varnost

PRAGA, 18. — Nocoj so objavili poročilo o konferenci zunanjih ministrov Jugoslavije, CSR in Poljske o nemškem vprašanju. Poročilu je dodana izjava, ki obsoja politiko zapadnih držav v Nemčiji. Izjava vsebuje sledeče glavne točke:

1. Tri vlade z zaskrbljenostjo ugotavljajo, da se položaj v Nemčiji razvija v nasprotju z jaltskimi in potsdamskimi načeli. 2. Ustanovitev posebnega političnega organizma v zapadni Nemčiji ogroža temelje evropske varnosti, ki se lahko zajamči samo z nadzorstvom nad Nemčijo, ki bi ga izvajale štiri zasedbene države sporazumno. 3. Tri vlade zahtevajo, naj se uveljavijo izjave štirih velikih, ki so jih podali 5. junija 1945, in ki so do sedaj ostale v pozabljenju, kakor tudi sklepi glede nadzorstvenega sveta in potsdamski sklepi. 4. Tri vlade so mnenja, da so na zapadnih področjih opustili program o demilitarizaciji Nemčije. 5. Tri vlade gledajo z zaskrbljenostjo na načrt o obnovi zapadne Nemčije ki predstavlja grožnjo za mirno gospodarsko ureditev povojne Evrope. 6. Tri vlade zahtevajo, da Nemčija zadosti pravičnim zahtevam glede reparacij. 7. Tri vlade zahtevajo spoštovanje in uveljavitev sklepov, ki so jih podvzeli Združeni narodi o iskanju in obsodbi vojnih zločincev. 8. Tri vlade gledajo z zaskrbljenostjo, da se v zapadni Nemčiji zopet pojavljajo sile, ki so nasprotne miru ki propagirajo revizionistično idejo ter se poslužujejo v ta namen nemškega prebivalstva ki je bilo tja premeščeno v smislu zavezniških sklepov.

Izjava se zaključuje: Zunanji ministri Češkoslovaške, Poljske in Jugoslavije, ki so se sestali v Pragi dvigajo svoj glas v imenu narodov ki so bili prva žrtev hitlerjevskega napada in ki so v svoji borbi proti napadalcu nosili najtežje žrtve ter opozarjajo svetovno javnost pred poizkusi, da bi se nemško vprašanje rešilo na način, ki je v nasprotju z življenjskimi interesi evropskih narodov, kar bi moglo spremeniti Nemčijo v ognjišče neredov in v orodje novih napadov, ki bi spravili v nevarnost mirni razvoj v Evropi in njeno civilizacijo.

Tri vlade so prepričane, da zavezniško sodelovanje v zadnji vojni, priznanje neizmernih žrtev Sovjetske zveze, kakor tudi Češkoslovaške, Poljske in Jugoslavije v borbi proti fašističnemu napadu, in spoštovanje načela o štiričlanskem nadzorstvu na nemškem ozemlju, ki poudarja potrebo, da se o tem vpraša za mnenje CSR, Poljske in Jugoslavije ter drugih pri tem bolj zainteresiranih držav predstavlja-jo jamstvo za trajni mir in za evropsko varnost.

Razen skupne izjave treh zunanjih ministrov javlja poročilo, da se bo izmenjava informacij o nemškem vprašanju nadaljevala med tremi vladami.

Na tiskovni konferenci je danes češkoslovaški zunanji minister Masaryk potrdil, da se ima konferenca smatrati kot začetek izvajanja skupne politike glede nemškega vprašanja. Poljski minister Modzelewski je izjavil, da si trije ministri v primeru, da bo v Nemčiji prišlo do novih dogodkov, pridržujejo pravico izdati poziv na vse miroljubne narode, naj smatrajo te dogodke za nasprotne interesom miru in varnosti.

Masaryk je izjavil, da bodo rezultate konference sporočili trem zapadnim državam, ki se bodo sestale in razpravljale o nemškem vprašanju. Masaryk je tudi zanikal, da imajo trije slovanske države namen zahtevati udeležbo na londonski konferenci. Končno je tudi poudaril, da na konferenci niso razpravljali o avstrijskih vprašanjih kakor tudi ne o gospodarskih vprašanjih.

Stevilni italijanski listi odobravajo izjavo sovjetske vlade glede bivših italijanskih kolonij.

List «Avanti» piše, da rimski krogi ugotavljajo z velikim zadoščenjem prijateljsko stališče Sovjetske zveze do Italije v tem važnem vprašanju. V teh krogih poudarjajo, da bi izročitev teh kolonij pod italijansko varuštvo za nedoločen čas ovirala prodiranje Angloameričanov v Sredozemlje in uveljavitev njihove hegemonije.

Znano je, da se Velika Britanija odločno upira taki rešitvi in se trudi, da bi utrdila svoj strateški položaj, s tem da ustvarja letalska in ustanoviti letalska oporišča v Tobruku in Bengasiju, ki so prednje postojanke njihovih strateških položajev v Bližnjem vzhodu.

Velik odpor v Iranu proti dolarskemu posojilu

TEHERAN, 18. — Iranski parlament je včeraj začel debato o osnutku zakona glede ameriškega vojaškega posojila. Številni poslanci so se izrekli proti posojilu in proti prisotnosti ameriških svetnikov v državi. Poslanec Mafri Zade je izjavil, da Iran ne potrebuje orožja, pač pa poljedelske stroje. Protestiral je tudi proti izkoriščanju petrolejskih vrelcev po Američanih.

Marshall zagovarja krivične koroške meje

WASHINGTON, 18. — Zunanji minister Marshall je na današnji tiskovni konferenci med drugim izjavil, da bodo ZDA nadaljevale v Londonu pogajanja o sklenitvi avstrijske mirovne pogodbe. Pri tem je omenil, da gre ne samo za gospodarska, marveč tudi druga vprašanja in da smatrajo ZDA, da so za Avstrijo mogoče samo meje iz leta 1937 in da bi podpisale ZDA samo pogodbo, ki bi jamčil gospodarsko neodvisnost Avstrije.

Bivše italijanske kolonije:

Zadoščenje v Italiji zaradi izjave ZSSR

LONDON, 18. — Agencija Telepress poroča, da je predstavnik angleškega zunanjega ministrstva izjavil, da namerava Anglija izpolniti svojo obljubo, ki jo je med vojno dala v Cirenajki plemenu Senusijev, da ne bodo nikoli več prišli pod italijansko oblast. Čeprav Angleži ne nameravajo privoliti v neodvisnost Cirenajke, hočejo s pomočjo Senusijev okrepiti svoje postojanke v severni Afriki. V ta namen netijo med domačini v Cirenajki odpor proti temu, da bi Italija sodelovala v zaupni upravi nekdanjih svojih severno-afriških kolonij.

Prva volivna zmaga Wallace-ove stranke

NEW YORK, 18. — Laburistični kandidat Leo Isacson je bil pri včerajšnjih posebnih parlamentarnih volitvah v New York v okraju Bronx izvoljen z ogromno večino glasov.

Ta zmaga je povsem presenetile demokrate, ker so ta volivni okraj smatrali kot trdnjavo demokratične stranke. Henry Wallace ni še podal nobene izjave o tej prvi volivni zmagi njegove stranke.

VARSAVA. — Mladinske delovne brigade iz CSR, Bolgarije, Albanije, Jugoslavije in Romunije bodo sodelovale s poljsko mladino pri obnovi v prihodnjem poletju. Ena češka brigada bo delala pri obnovi pristanišča v Ščečinu.

Ustanovitev „vzhodne" fronte resen prispevek k stvari miroljubnih držav

Anglofrancoski gospodarji Društva narodov so odkrito podpirali Finsko v vojni proti ZSSR in pripravljali napad na Sovjetsko zvezo

MOSKVA, 18. — V četrtem delu note sovjetskega informacijskega urada je rečeno, da Sovjetska zveza ni s sklenitvijo sovjetsko-nemškega pakta o nenapadanju v avgustu 1939 niti za trenutek dvomila, da bo Hitler prej ali slej napadel ZSSR.

Treba je bilo zato ustvariti «vzhodno» fronto proti hitlerjevskemu napadu, da bi zgradila obrambno linijo ob zapadnih mejah beloruskega in ukrajinskega ozemlja. Zato je bilo potrebno Beograjsko in zapadno Ukrajino, ki jo je leta 1920 odvzela panovska Poljska, priključiti sovjetski Beloruski in sovjetski Ukrajini in tjakaj poslati sovjetske čete. To je bila v glavnem ista linija, ki je v zgodovini znana kot «Curzonova linija», ki so jo zavezniki določili na versajski konferenci.

Nekaj dni nato je sovjetska vlada podpisala sporazume o medsebojni pomoči z baltiškimi državami, na podlagi katerih so imele sovjetske čete možnost razporediti posadke na ozemlju Estonske, Letonske in Litve, organizirati sovjetske letališča in ustanoviti vojaško-pomorska oporišča. Tako je nastala podlaga «vzhodne» fronte.

CHURCHILL JE PRIZNAL POTREBO «VZHODNE» FRONTE

Ustanovitev «vzhodne» fronte je bil resen prispevek k organizaciji varnosti ZSSR, pa tudi splošni stvaritvi miroljubnih držav, ki so se borile proti hitlerjevskemu napadu. Vendar je pretežna večina anglo-francosko-ameriških krogov odgovorila z zlobno protisovjetsko gonjo in to označila kot napad.

Naši pa so se tudi taki politiki, med njimi tudi Churchill, ki je bil takrat še minister za vojsko in mornarico, ki so priznali pravilnost tega koraka. Tako je Churchill po radiu 1. oktobra 1939 po Sovjetski vzhodni izpadov proti Sovjetski zvezi izjavil: «Zaradi varnosti Rusije, glede na nemško grožnjo je bilo absolutno potrebno, da so prišle ruske armade do te linije. Za vsak primer so položaji zasedeni in ustvarjena je vzhodna fronta, katere si nacistična armada ne bo upala napasti. Ko je bil g. von Ribbentrop pozvan prejšnji teden v Moskvo, je bilo to storjeno zaradi tega, da bi se seznanil s tem dejstvom in priznal, da mora nastopiti konec nacističnim nameram v pogledu baltiških držav in Ukrajine».

IZZIVANJA FINSKE VLADE

Toda na severni meji ni bilo vprašanje varnosti še rešeno. Tu so bile kakih 32 km od Leningrada finske čete, katerih poveljstvo se je v glavnem usmerjalo proti hitlerjevski Nemčiji. Sovjetski vladi je bilo dobro znano, da skušajo fašistični elementi vladajočih krogov na Finskem zasesti Leningrad. Iz obiska na Finskem, ki ga je napravil leta 1939 poveljnik vrhovnega štaba hitlerjevske vojske Halder, se je dalo sklepati, da so finski vladajoči krogi hoteli napraviti iz Finske mostišče za hitlerjevski napad proti Sovjetski zvezi. Zato so tudi ostali brezuspešni vsi poskuzi ZSSR, da bi se s finsko sporazumela o zboljšanju odnosov med obema državama. Finska vlada je odklonila predlog ZSSR, da bi finsko mejo na karelijski zemeljski ožini premaknili za nekoliko deset kilometrov nazaj, čeprav je sovjetska vlada pristala, da bi za to odstopila Finski dvakrat večje ozemlje sovjetske Karelije.

S tem in drugimi podobnimi sovražnimi dejanji ter izzivanji na sovjetsko-finski meji je začela Finska vojno proti Sovjetski zvezi. Izid te vojne je znan. Meje Sovjetske zveze na severozapadu, zlasti na področju Leningrada so bile pomaknjene nazaj, varnost ZSSR pa utrjena. To je bilo važno pri obrambi Sovjetske zveze proti hitlerjevskemu napadu, ker je bila Nemčija prisiljena začeti svoj napad ne pri samem Leningradu, ampak na liniji skoraj 150 km severozapadno od Leningrada.

Anglo-francoski gospodarji Društva narodov so se takoj postavili na stran finske vlade in označili ZSSR za «napadalko» ter s tem odkrito odobrili in podprli vojno, ki jo je finska vlada začela proti Sovjetski zvezi. Na zahtevo anglo-francoskih gospodarjev je Društvo narodov, ki se je popolnoma diskreditiralo zaradi popuščanja in podpiranja japonskih ter nemško-italijanskih napadalcev, poslušno izglasovalo resolucijo proti Sovjetski zvezi in «izključilo» ZSSR iz Društva narodov. Velika Britanija in Francija sta razen tega nudili finski reakciji obširno pomoč, Angleška in francoska vlada sta Finski dobavljali orožje in pripravljali za odpošiljatev ekspedicijskega zbora 300.000 ljudi na Finsko.

Chamberlain 19. marca izjavil, da je številčno stanje ekspedicijskih čet doseglo 100.000 ljudi, Francija pa je pripravila svoj ekspedicijski zbor 50.000 ljudi. V beli knjigi švedskega zunanjega ministrstva je dokument, ki pravi, da je spadala odpošiljatev tega kontingenta čet v splošni načrt za napad na Sovjetsko zvezo in da bodo s 15. marcem začeli ta plan uporabljati proti Bakuju, še prej pa preko Finske.

NAČRT ZA NAPAD NA ZSSR

V svoji knjigi «De Gaulle — diktator» je novinar Henry De Kerylis o tem načrtu pisal, da sta ga izdelala De Gaulle in general Weygand, ki je bil takrat poveljnik francoskih čet v Siriji, in je izjavil, da bi «z določenimi ojačanji in 200 letali zavzel Kavkaz in vkorakal v Rusijo prav tako kot se nož zareže v sir». Tudi francoski general Gamelin je izdelal načrt za francoske in britanske operacije proti Sovjetski zvezi. Ti gospodje so hoteli namesto vojne proti hitlerjevski Nemčiji začeti vojno proti Sovjetski zvezi.

Toda ni bilo usojeno, da bi se ti načrti uresničili.

Vatikan - mednarodni trust

VATIKAN IN JEZUITI SOLASTNIKI: 200 MILIJONOV PREDVOJNIH FRANKOV VREDNIH NEPREMIČNIN V FRANCIJI, FEVDALNIH VELEPOSESTEV V ŠPANIJI, ELEKTRARN V ŠVICI, RUDNIKOV NA PORTUGALSKEM IN AMERIKI, TRAMVAJEV V BUENOS AIRESU, KAVČUKA, TEKSTILA IN MLINARSKE INDUSTRIJE V BRAZILIJI, ITD.

Vatikan nima samo v Italiji ogromnih bogastev ter finančnega in gospodarskega vpliva, marveč je tudi velik mednarodni finančni trust. Ni lahko, a včasih celo nemogoče, ugotoviti obseg investicij Vatikana, ker se razne nepremičnine in delnice glasijo na razna imena privatnikov; vendar je del tozadevnih informacij objavil «LE MESSAGER DE LA POLITIQUE ECONOMIQUE», ki jih v naslednjem objavljamo.

V FRANCIJI

«FRANCOSKO - ITALIJANSKA BANKA ZA JUŽNO AMERIKO» s predvojnim kapitalom 50 milijonov frankov je v popolni lasti Vatikana in verskih ustanov, ki so od njega odvisne. Banka ima celo mrežo podružnic v Holandiji. Glavni ravnatelj banke je BERNARDINO NOGARA ali bolje rečeno finančni minister Vatikana, ki je bil sovječasno Mussolinijev predstavnik v Berlinu.

Vatikan ima 7% kapitala v SOCIETE' TEXTILE DU NORD in večji del kapitala BANQUE GALICIENNE MANANT ter tretjino deležev francoske banke WORMS, katere upravitelji so sodelovali z Nemci. Računa se, da Vatikan razpolaga v raznih francoskih delniških družbah s kapitalom od okrog 200 milijonov frankov predvojne vrednosti.

V ŠPANIJI

V Španiji ima cerkev sama zelo močno organizacijo fevdalnega in kapitalističnega značaja ter kot taka podpira fašizem. Jezuiti posedujejo neizmerne nepremičnine predvsem v Barceloni, Madridu, Santanderu in Siviliji.

NA PORTUGALSKEM

nadzoruje Vatikan v Lisaboni banko ULTRAMARINO, ki pa zopet nadzoruje vse rudniške koncesije in plantaže v portugalskih kolonijah Mozambique in Angola.

V ŠVICI

Svicarski jezuiti nadzorujejo največja mednarodna podjetja električne industrije, v kateri je najvažnejša ELECTRO-BANK. Ceni še, da Vatikan razpolaga v raznih državah s kapitalom vloženim v delnice v večini od 3 milijard predvojnih lir ali 300 milijard povojnih lir. Toda te številke so daleč od tega, da bi bile popolne, kajti v resnici so mnogo višje.

V AMERIKI

Največje investicije Vatikana pa so v Ameriki, zlasti v Združenih državah.

V Združenih državah razpolaga Vatikan s paketi delnic velikih investicij v trustu SINCLAIR OIL, v trustu ANACONDA COOPER in v drugih rudniških podjetjih. Interese Vatikana predstavlja v ZDA predvsem banka MORGAN.

V Buenos Airesu poseduje Vatikan velike kapitale v tramvajskih družbah, družbah za razpodelitev električne energije, plina, pitne vode itd. Soudeležen je s kapitalom pri paroplovni družbi MIHANOVIC, ki ima monopol za prevoz po reki Dela Plata itd.

Vatikan nadzoruje ameriško - špansko banko, ki ima sedež v Madridu, podružnico pa v Argentiniji, Braziliji in Boliviji.

V Boliviji poseduje Vatikan s rudniki kositra, ki ga izkorišča njujorški trust GUGENHEIM. Ta finančna operacija je bila izvršena leta 1938; izvršil pa jo je MYRON TAYLOR sedanji predstavnik Trumana v Vatikanu.

V Braziliji so last jezuitov podjetja kavčuga, tekstila in mlinarske industrije.

Ta in takšen Vatikan je seveda prvi najtopleje pozdravil MARSHALLOV PLAN, kakor tudi vse ostale imperialistične načrte za zasužnjevanje Evrope in izzivanje vojne. Katoliški delavci pa seveda ne morejo odobravati te politike voditeljev katoliške cerkve, ki je tako tesno navezana na ameriške imperialiste in velekapitalistično kliko, kajti ti delavci so izkoriščani in zatirani in se danes bolj kot kdaj koli borijo proti suženjstvu in proti kapitalistom.

To naj si zapomni tudi «SLOVENSKI PRIMOREC», ki se v svoji zadnji številki tako zelo opravičuje glede bogastev Vatikana, s čimer ne dokazuje nič drugega kot to, da ga takšni podatki kot so gornji zadenejo v živo in se revež seveda grebe tam, kjer ga srbi.

ZSSR in Madžarska sklenili prijateljsko pogodbo

MOSKVA, 18. — Danes so podpisali v Moskvi sovjetsko-madžarsko pogodbo o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči. V imenu Sovjetske zveze je podpisal pogodbo zunanji minister Molotov in za Madžarsko njen vladni predsednik Dinnyes. Pri podpisu so bili navzoči generalisim Stalin in predsednik madžarske republike Tildy, kakor tudi vidni madžarski in sovjetski politiki, med njimi namestnika zunanjega ministra Višinski in Zorin, maršal Vorošilov ter madžarski podpredsednik vlade Rakosi, zunanji minister Molnar, predsednik stranke malih posestnikov Dobi in drugi. Po podpisu pogodbe sta imela Molotov in Dinnyes govor.

Delovanje reakcije v ČSR proti ljudski fronti

PRAGA, 18. — Včeraj se je sestalo predsedništvo centralnega komiteta češkoslovaške komunistične stranke in preučilo politični položaj, ki je nastal zadnje dni. Ta seja je bila sklicana zaradi poteka včerajšnje vladne seje, na kateri so ministri narodno-socialistične stranke zahtevali razpravljanje o vprašanju državne varnosti, čeprav ni bilo na dnevnem redu. Ker kljub pojasnilom vladnega predsednika Gottwalda, da zaradi obolelosti notranjega ministra ne morejo razpravljati o tem vprašanju, in nekateri ministri niso popustili, je bil vladni predsednik prisiljen zaključiti sejo in sklicati izredno sejo na 20 t. m.

O dogodku piše list «Rude Pravo», da hočejo predstavniki nekaterih vladnih strank preprečiti, da bi vlada še pred volitvami izglasovala ustavo in važne zakone kakor o socialnem zavarovanju, novi agrarni reformi, davčnih olajšavah za poljedelce in rokodelce, in o ukrepih glede delitve živil. Te stranke ovirajo pod pretvezo rešitve nevažnih vprašanj delo vlade in hočejo izvati krizo, notranje politične neredi, ki naj bi kompromitirali glasovanje o novi ustavi in drugih zakonih ter preprečiti svobodne volitve.

Zapadne sile ovirajo razvoj naše kulture

Društvo slovenskih književnikov v Ljubljani je pretekli teden protestiralo, ker je angleško veleposlaništvo v Beogradu odbilo prošnjo za potno dovoljenje na Tržaško ozemlje njegovim članom: Igu Grudnu, Jožetu Pahorju in Crtomirju Sinkovcu, ki so se hoteli kot primorski književniki udeleziti literarnega večera v Trstu, dne 5. t. m.

«Čas bi bil, «zaključuje protest», da nastopi med narodi medsebojno spoštovanje vsaj na kulturnem področju in se izloči duh nasilja, duh moči, ki tepta pravico».

Jezuitske laži

Jezuitski *«Giornale di Trieste»* javlja v svoji številki od 29. I., da je vojak iz Verone Lino Turati pobegnil iz Jugoslavije na zelo dramatičen način in prišel v Gorico ter izjavil, da je v koncentracijskem taborišču št. 21 pri Beogradu še 1500 italijanskih ujetnikov, ki so pripadali redni armadi, miliciji in policiji ter nekaj vojaških kaplanov. Turati je povedal tudi nekatera imena. Dejal je, da je postopek v tem taborišču nečloveški, premalo hrane, prisilno delo za vse, itd. Nedaleč od tega taborišča, da je drugo taborišče, kjer so civili v nezdravih barakah, ki so razdeljene na zelo male celice, vsaka za eno osebo. Tu je nadzorstvo še posebno okrutno in nihče ne sme z nikomur spregovoriti niti besedice. Neka oseba je baje Turatiju izjavila, da so to italijanski fašisti, ujeti v Gorici, Trstu in Istri v razdobju «štiridesetih dni».

Tako javlja *«Giornale di Trieste»*.

Našel pa se je neki Tržačan, ki je po goriškem pokrajinskem odboru italijanskega Rdečega križa izvedel za Turatijev naslov (Legnago, frazione S. Pietro, Verona). Ta Tržačan je Turatiju napisal pismo ter prejel sledeči odgovor:

«Spoštovani gospod! Šele sedaj vam lahko odgovorim na vaše povabilo. Na žalost vam ne morem dati nikakršnega naslova Vašega dragega, kajti tudi glede mojega Lina nisem ničesar izvedel. Vse to je bila izmišljotina («montatura»), ki jo je napravil neki zločinec iz Legnaga, neki Cella Nerone.

S spoštovanjem

Turati Giuseppe.»

To je samo en primer objektivnega poročanja *«Giornale di Trieste»*, ki spada v dobro premišljen načrt blatenja nove Jugoslavije. Toda laž ima kratke noge.

Prometna policija in slovenščina

Že pet dni vodi civilna policija prometno kampanjo po tržaških ulicah. Zvočniki in napisi dajejo navodila pešcem, voznikom in šoferjem v italijanščini in včasih v angleščini glede prometnih predpisov. Vse te dni pa smo zaman pričakovali, da bi slišali ta navodila in predpise tudi v slovenščini. In vendar je znaten del tržaškega prebivalstva slovenski, z enakimi pravicami, kot jih imajo italijansko govoreči!

Kaj torej? Ali ti predpisi ne veljajo za Slovence? Potem pa Slovencem tudi ni treba plačevati denarnih kazni, za eventuelne kršitve prometnih predpisov. Saj, če so le v italijanščini, pomeni, da veljajo samo za Italijane in se nas ne tičejo. Vsak pameten človek bo tako sklepal.

Ne, tako ne gre, gospodje! Čeprav policija tiči z obema nogama v fašistični preteklosti, vendar bo morala tudi ona upoštevati, da je dobršen del Tržačanov, ki govoro po slovensko in bodo sprejemali ter spoštovali le tiste odredbe, ki bodo pisane ali izdane v njihovem jeziku. Tukaj nismo ni v fašistični, niti v De Gasperijevi Italiji. To naj si policija zapomni.

VI. PLENUM ENOTNIH SINDIKATOV

V odprto borbo za zaporo odpustov!

Enourna splošna protestna stavka kot izraz solidarnosti z delavci tržaške konopljarne, ki so začeli s stavko, ker so okupacijske oblasti potrdile razsodbo arbitražnega sodišča o odpustu 40 delavcev, kot manifestacija trdne volje tržaškega delovnega ljudstva za resnično zaporo odpustov — edinega sredstva za rešitev tržaške industrije

Včeraj popoldne so okupacijske oblasti potrdile razsodbo arbitražnega razsodišča o odpustu 40 delavcev iz tržaške konopljarne.

Kakor je znano je delegacija izvršilnega odbora ES predčasno protestirala pri polkovniku Lane. Znano je tudi, da so bili Enotni sindikati v stalnem kontaktu z Delavsko zbornico za enoten nastop. Delavska zbornica, katere predstavniki so enoten nastop ves čas odlagali, češ da še ni znano končno stališče okupacijskih oblasti, so pa se preden so okupacijske oblasti dale svoj odgovor, proglasile polurno protestno stavko za danes, omejeno le na industrijo. Tovarniški odbor ES v konopljarni pa je proglasil takojšnjo stavko v tržaški konopljarni že včeraj popoldne, neposredno po objavi polkovnika Laneja.

Zvečer je bil zato sklican VI. plenum ES, na katerem je tov. Destradi podal poročilo o razvoju dogodkov, po V. plenumu ES, ko so izglasovali v resoluciji zahtevo po ukinitvi odredbe 109 in resnično zaporo odpustov. Sedaj je Delavska zbornica predlagala ES, da se to ukaz spopolni. Po predlogu Delavske zbornice, ki govori o vzpostavitvi še drugega «nevtralnega» razsodišča, pa sedanje stanje ne bi bilo v ničemer izboljšano, ker odpusti ne bi prenehali. V interesu delavstva namreč ni, da bi odpustili pet delavcev več ali manj, kar bi primešetarilo neko »nevtralno» razsodišče, temveč da sploh prenehajo z odpuščanji. Z odredbo 109 groze danes odpusti delavcem v vseh tržaških industrijah in podjetjih, zaradi česar je vsak «popravek» te odredbe v bistvu nesmiseln, ker ne pomeni konec sedanji brezupni situaciji.

Dodatni ukaz št. 172, ki je stopil v veljavo predvčerajšnjim in kateri pod varljivim nasiovom «ukinitev odpustov v industrijskih podjetjih» določa namreč isto, kar odreja ukaz 109. Ukaz 109 je z ukazom 172 dopolnjen le v toliko, v kolikor prepoveduje tudi «prekinitev ali ustavitev dela v industriji». Tolmačenja nekaterih včerajšnjih tržaških dnevnikov, da je proglašena zapora nad odpusti do 31. marca t. l. so torej napačna in ne odgovarjajo stvarnosti.

Za dosego resnične zapore je potrebna energična akcija!

Zastopniki delavcev so v diskusiji poudarjali, in izglasovali potrebo enourne splošne protestne stavke. Obenem so poverili mestnemu odboru ES nalogo, da stopi v stik z Delavsko zbornico za enoten nastop obeh sindikalnih organizacij za zaporo nad odpusti. Tako bo imela Delavska zbornica priliko pokazati, ali so ji res pri srcu interesi delavcev, ali pa je čisto navadna služabnica delodajalcev oziroma onih, ki jim ukazujejo.

Protestna stavka bo danes od 11. do 12.

Pospešimo borbo za naše nacionalne pravice

Predvčerajšnjim zvečer sta bili konferenci OF za I. in III. okraja. Na konferenci I. okraja sta govorila tov. Zajc in tov. Vojmir, kateri je črisal zunanjo in notranjo politično situacijo, in obsodil namere imperialistov ter njih lokalnih agentov. Predvsem je obsodil pojav «slovenske demokratične zveze» ki kot agentura imperializma poskuša z razbijanjem enotnosti uresničiti načrte imperializma. Prisotni so z odobravanjem sprejeli njegove besede, ko je dejal, da moramo krepiti OF in tako SIAU, ker je edino tako mogoče doseči nacionalne pravice. Kasneje so v nov okrajni odbor OF izvolili pet članov. V diskusiji je bil iznešen tudi predlog, da naj se tudi v tem okraju ustanovi slovenski kulturni krožek. Prisotni so predlog sprejeli in izvolili pripravljalni odbor treh članov.

Konferenca z orisom političnega položaja, katerega je podal tov. Grmek na tretjem okraju, je bila tudi uspešna. V diskusiji so posebno ostro obsojali odrekanje enakopravnosti slovanskima narodnima skupinama na Tržaškem ozemlju, zlasti pa še razbijače slovenske enotnosti, ki s svojim početjem one, ki nam odrekajo pravice enakopravnosti, le še podpirajo. Tudi na tretjem okraju so izvolili novo tajništvo.

Na obeh konferencah sta bili sprejeti resoluciji, v katerih člani OF III. okraja ostro obsojajo upravo, ki jim odreka pravice, zajamčene v ustanovni listini Tržaškega ozemlja, in se zgražajo nad izdajalci, ki bi radi razdvajali Slovence na tem ozemlju in tako razbijali prepotrebno enotnost v sedanji borbi za dosego naše nacionalne enakopravnosti.

„Gospodarstvo" št. 12

«Gospodarstvo» prinaša v svoji zadnji številki poleg raznih poročil gospodarske narave naslednje članke: IRI, Tržaški Lloyd in STO; Češkoslovaška in Trst (razmotrivanja dr. Ripke, češkoslovaškega ministra za zunanjo trgovino); Severni tekmeci nevarni (nagel razvoj severnih luk); Kemična industrija v Trstu; Industrializacija Jugoslavije; Po enem letu obstoja (Slovenskega gospodarskega združenja); Ravnotežje češkoslovaške zunanje trgovine ter končno Tržni in borzni pregled. (Uredništvo in uprava v Trstu, ul. Ruggero Manna 29).

KOLEDAR

Četrtek 19. februarja
Konrad, Rajko
Sonce vzhaja ob 7.00, zahaja ob 17.23. Dolžina dneva 10.33. Luna vzhaja ob 10.16, zahaja ob 2.43.

Jutri 20. februarja
Stanislava, Lenka

Spominski dnevi

1922 je pričela izhajati v Zagrebu «Borba», glasilo komunistične partije Jugoslavije.

1944 se je pričelo I. zasedanje Slovenskega narodno-osvobodilnega odbora v Črnomlju.

PRESKRBA

Delitev peciva, testenine in ječmena. Danes se bo začela delitev po 250 gr testenin za skupino od 0 do 9 let na odrezek 37, po 250 gr peciva za skupino od 0 do 4 let na odrezek 38 ter po 500 gr ječmena za skupino od 0 do 9 ter preko 65 let na odrezek XIX živilske nakaznice. Konec razdeljevanja 28 t. m. Cena v mestu: testenine 212, pecivo 254, ječmen 100 lir za kg; v podeželju: testenine 214, pecivo 256, ječmen 102 lir za kg.

Oddaja vpisnih odrezkov. Najkasneje do danes morajo vsi razdeljevalci živil oddati občinskemu prehranjevalnemu uradu vpisne odrezke za štirimesečje marc-junij. Istočasno morajo predložiti seznam potrošnikov. Urad bo zaradi tega odprt od 8 do 19 nepretrgoma.

ENOTNI SINDIKATI

Zveza nameščencev menz in hotelov vabi vse svoje člane, da se v nekaj dneh zglase na sedežu zaradi važnih obvestil.

Tiskovni urad ES. Danes ob 17.30 bo v ul. Imbriani 5 sestanek tiskovnih referentov tovarniških in upravnih odborov; zaradi važnosti prosimo polnoštevilne udeležbe.

Sestanek referentov socialne politike. Vsi referenti socialne politike upravnih odborov so vabljeni, da se udeleže sestanka, ki bo v ponedeljek 23. t. m. ob 18 v ul. Monfort 3.

Zveza prevozniške stroke. Jutri 20. t. m. ob 19 seja upravnega odbora v ul. Zonta 2.

Zveza zavarovalne stroke. Danes 19. t. m. ob 18.30 seja upravnega odbora v ul. Zonta 2.

Zveza nameščencev kina in gledališča. Jutri 20. t. m. ob 10.30 seja upravnega odbora v ul Zonta 2.

Zveza bančnih nameščencev. V soboto 21. t. m. ob 18.30 seja upravnega odbora v ul. Zonta 2.

PROSVETNA DRUŠTVA

Predavanje v prosvetnem društvu v Škednju. Danes ob 20 bo v Ljudskem domu v Škednju redni mesečni članski sestanek s predavanjem. Predava tov. Godina Vojo «O smernicah prosvetnega dela».

Večer smeha v prosvetnem društvu Škamperle. Slovensko prosvetno društvo S. Škamperle priredi v soboto 21. t. m ob 20.30 v društvenih prostorih pri Sv. Ivanu «Večer smeha». Sodelujejo člani SNG.

ZPP

Zveza primorskih partizanov vabi člane pevskega zbora, da se udeleže pevskih vaj, ki bodo danes 19. t. m. ob 19.30 v prostorih K. K. Kraljiča.

Nov urnik parnika na progi Koper-Trst

Z današnjim dnem se uvede nov urnik na imenovani progi.

Ob delavnikih: iz Kopra ob 6, 8.45, 13.45 in 16.45; iz Trsta ob 7, 12.05, 15.45 in 18.

Ob praznikih: iz Kopra ob 6.30, 8.45, 13 in 16.45; iz Trsta ob 7.30, 11.30, 14.15 in 18.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Danes 19. februarja ob 20:
«Ana Christie». Gostovanje v Rocolu.

Nedelja 22. februarja ob 15 in 20:
«Ana Christie». Gostovanje v Nabrežini. Predstava ob 15 je namenjena obiskovalcem iz okolice Nabrežine.

RAZNO

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Trstu obvešča svoje člane in odjemalce, da je dospela nova pošiljka sadnih drevesc. Naročniki so vabljeni, naj dvignejo takoj naročena drevesca, ker jih bo za druga slučaj oddala drugim povpraševalcem, da se ne posušijo.

Zadružna poslovalnica v Miljah ima še na razpolago nekaj vozičkov za močnih kolov za trte. Podrobne informacije o vseh kmetijskih vprašanjih dobijo člani in odjemalci v zadružnem uradu, ul. U. Foscolo št. 1 tel. 94-386.

Letni pregled kreditnih in finančnih zavodov

Italijanska zveza bančnikov je pričela zopet izdajati v letu 1947 prekinjeni letni pregled kreditnih in finančnih zavodov. Prvi del je že izšel in vsebuje popolni seznam vseh bančnih zavodov, ki so bili 31.8.1947. Cena dela je 500 lir vključno poštnina.

Morebitna naročila sprejema Italijanska zveza bančnikov — Roma — Piazza del Gesù 49.

Dohodninski davek trgovcev na drobno

Opozarjamo, da se plačevanje dohodninskega davka po dekretu finančnega ministrstva z dne 9 decembra 1947 leta tiče poleg trgovcev z živili in s sadjem tudi trgovcev na drobno oblačilne stroke, različnih produktov in industrijskih proizvodov.

Zaradi določitve višine plačila morajo vsi imenovani trgovci nasloviti prošnjo registrskemu uradu z navedbo sedeža tvrdke, aktivnosti in višino blagajniškega prometa (lordo) v letu 1947.

Opozarjamo, da mora prijava višino blagajniškega prometa v letu 1947 biti oddana na imenovani urad najkasneje do 12 ure dne 5 t. m. Za prekršilce teh ukazov so predvidene stroge denarne kazni. Navodila daje goriška Trgovska zveza, v ul. IX. avgusta 11, I.

Rojstva, smrti in poroke

Dne 18. februarja 1948 se je rodilo 9 otrok, umrlo je 12 ljudi, v brak pa je bilo 8.

CERKVENE POROKE: natalija Josip Bose in zasebnica Odorika Pastorelli, agent C. P. Federico Ristini in zasebnica Nerina Pacchieto, bolničar Emanuel Clyde Pocchin in šivilja Fabiola Lucchetta, mehanik Franc Citti in modistka Lucina Dobrigna, natakar Ermanno Cusparin in blagajničarka Ana Cozzini, prodajalec Anton Ravalico in zasebnica Elda Berani, agent C. Just Marzari in zasebnica Adelaide Antonini, pomorski kapitan Osiris Costa in zasebnica Domenica Giulli.

UMRLI so: 60-letni Ivan Skok, mesece star Luciano Čok, 54-letna Carmela Fusco vd. Ariosto, 64-letna Giulia Apro por. Balbi, 65-letna Cela Parovel por. Stenghel, 40-letni Silvio Troia, 77-letni Antonio Fogan, 60-letna Teresa Fiorini v. Cantarini, 70-letna Ana Marija Zadegiacomo vd. Luis, 52-letna Ivana Milani por. Stefanini, 70-letna Josipina Uršič, 1 mesec stari Tullio Mendini.

DAROVI IN PRISPEVKI

Za Dijaško matico daruje Alojz s Kolonkovca 3000 lir.

Za Bruna D'Esteja darujejo: po 100 lir: Kersovani Ivan, Berlot Karlo, Kadan Ivan, Stok Ernest, Simonović Marij, Kert Jože, Kopitar Jože, Zgarbosa, Cerkvenik Gildina, Fantozzi, Kancijani; Kirn Ivanijo 80 lir; po 50 lir: Rutar, Cotič, Gregorović, Rumen, Kociani, Cotič, Ujčič, Radoš, Ujčič, Benič, Venturini, Podreka, Kotunar, Kuralič, Zuccheri, Zugan, Plokar, Chierini, Sneberni, Miniussi, Gulli, Carboni minerali, Praselj, Belletti, Gagliardi, Gergolet, Brumin, Coretti, Giuliani, Novak, Vales, Gregori, Tripar, Finderle, Stanisa, Orsini, Cebron, Moleč, Naperotič, Milotti, Kocijančič, Sedetič, Daris, Toson, Quindici, Sosič, Stefanovič, Zerjal A., Glavina; po 45 lir: Kavrečič, Martinolich; 35 lir, Gergolet po 30 lir, Bearzi 25 lir, Grego, Smocovič, Kozlovič, Cataruzza po 20 lir, Mula 15 lir.

Radijski spored

TRST II (m 203,6, Kc 1474)

v četrtek 19. februarja

11.30. Reproducirana glasba. 12.00 Sodobna Anglija. 12.10. Slovenske pesmi. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Lahka glasba. 13.30 Iz znanih oper in operet. 14.00. Prestra glasba. 14.15. Pregled tednika. 17.30. Plesna glasba. 18.00. Pevske lice za otroke. 18.15. Iz Dvorakovih skladb. 18.30. Ženska oddaja. 19.00. Nekaj valčkov. 19.10. Koncertna glasba. 19.30. Lahka glasba. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Pestra glasba. 20.30. Samospevi za glas in klavir. 20.45. Slovenščina za Slovence. 21.00. Simfonični koncert — prenos iz Ljubljane. — 22.00. Plesna glasba. 22.45 Večerne melodije. 23.15. Napoved časa in poročila. 23.30. Čitanje iz tržnjih sporedov. 23.35. Polnočna glasba. 24.00. Zaključek.

Odg. urednik STANISLAV RENKO
Tisk. Stabilimento Tip. Triestino

Rdeči križ za Trst

in ozemlje ustanovil tečaj za prvo pomoč

Čeprav šteje Trst okrog 300 tisoč prebivalcev, ima samo približno 300 diplomiranih bolničarjev, ki lahko nudijo prvo pomoč v nezgodah, kar nam jasno dokazuje, da je število teh premajhno in da je torej nujno potrebno seznaniti z najosnovnejšimi pojmi te tako važne vede čim več tržaškega prebivalstva.

Zato pa je Rdeči križ za Trst in ozemlje sklenil, da ustanovi tečaj za prvo pomoč v nezgodah, katerega se bodo lahko udeležili vsi Tržačani.

Ta iniciativa RKTO je zelo hvalevredna, saj vsak dan vidimo, kako malo pozna zdravstveno vedo tukajšnje prebivalstvo. Vsakdo se pa prav dobro zaveda, kako je važno znanje higiene in najosnovnejših pojmov zdravilstva, posebno za matere in delavce raznih tovarn.

Takšne tečaje za prvo pomoč imajo skoraj že v vseh državah Na našem ozemlju je pa tečaj, ki ga bo ustanovil RKTO, prvi. Tečaj za prvo pomoč nima seveda namena odvzeti dela poklicnim bolničarjem; nasprotno, hotel bi jim ga olajšati. Snov, ki jo bo poučevalo na tem tečaju šest zdravnikov, seveda ne bo tako obsežna, da bi lahko vsak, ki je napravil izpit, s tem postal diplomirani bolničar. To bo samo masovni tečaj, katerega bodo lahko obiskovali vsi, Slovenci in Italijani, ker bo namreč pouk dvojezičen.

Tečaj se bo pričel čez približno 10 dni. Pouk bo v večernih urah, in sicer trikrat tedensko. Trajal bo pa približno mesec in pol. Vsaka posamezna lekcija bo razdeljena na eno uro študija in eno uro prakse.

Vpisovanje v ta tečaj se je že pričelo. Podrobnejša obvestila glede tečaja se dobe v uradu RKTO, v ulici Carducci 4.

MLADINCI, MLADINKE, ČLANI IN ČLANICE,

udeležujte se priprav prvomajskih vaj, ki so za člane in članice (nad 18 leti) dnevno od 7 do 9 zjutraj v Domu pristaniških delavcev (Dvorana Kraljič), medtem ko so za mladince in mladinke (izpod 18 let) dnevno od 7 do 9 zjutraj v dvorani KK tiskarjev v ulici Trento št. 2.

Iz istih vzrokov, zaradi katerih ni mogel naš list iziti včeraj na štirih straneh, kakor bi bil moral, smo bili prisiljeni tudi danes namesto vseh treh izdaj, napraviti samo eno izdajo. Mezdni spor v tiskarni Stabilimento Tipografico Triestino traja dalje, ker pravičnim zahtevam tovarišev grafikov še vedno niso ugodili.

Seja občinskega sveta

Točno dvajset minut je trajala sinočna redna javna seja občinskih svetnikov. V tem času so ti odobrili nakup oblačil mestnim uslužbencem za dobrih 42 milijonov lir, s pristavkom, da si bodo razne mestne komisije poprej ogledale blago, ki ga bodo dobavile tvrdke. Dalje so odobrili nekatere predloge glede službenega napredovanja načelnikov uradov mestne občine Odobrili so še povišanje prevoznih cen za taksije.

Med slučajnostmi so prečitali pismo s cone, ki je pojasnilo, da so vojaške oblasti dokončno sklenile spremeniti vojašnico bivšega vojnega okrožja pri Sv. Justu v vojaško jetnišnico. Ko je nek svetnik skušal dvigniti glas glede stanovanjskega urada, ga je predsednik sveta odvetnik Förti opomnil, da vojaška uprava ne trpi več nobenih vmešavanj s katere koli strani v posle tega urada. S tem se je zadeva zaključila.

Namesto ljubice je zabodel njeno prijateljico

Včeraj ponoči okrog 1,20 se je vračala gospa Nerina Cozzi s svojo prijateljico Bortolo Giordano proti svojemu domu v ul. S. Francesco 30. Prišedši do hiše je povabila prijateljico k sebi v stanovanje.

Ko je Cozzijeva odprla vrata v stanovanje in je prijateljica stopila čez prag, je naenkrat začutila, kako jo je nekdo iz teme zabodel z nožem v spodnji del trebuha. Giordano je takoj padla po tleh in morali so jo prepeljati v bolnico, kjer bo ostala sedem dni na kirurškem oddelku.

Pozneje je policija izvedela, da je bil napadalec ljubimec Cozzi-jeve 29-letni voznik Viktor Černigoj. Bil je nanjo ljubosumen in ko je hotel planem ljubosumja pogasiti z vinom, ga je še pojačal. Sel je na dom ljubice in ko ga je našel zaprtega, je krenil v hlev, ki je v ul. Carpison, splezal od tam na dvorišče hiše, kjer stanuje Cozzi-jeva in od tam splezal s pomočjo lestve skozi okno v njeno stanovanje. Ko sta prišli ženski domov, je Černigoj z nožem zabodel prvo, ki je vstopila misleč, da je Cozzi-jeva. Napadlec je pobegnil po isti poti, po kateri je prišel in posrešilo se mu je, da je odtegnil pete policiji.

Čudna dobrotnica človeštva

Že dalj časa je imela, 49-letna Marija Omahen iz Škednja št. 57 čudne verske manije, ki so večkrat bile podobne blaznosti. Prejšnji večer okrog 20 se je nenadoma odločila in skočila iz prvega nadstropja, kjer je imela stanovanje na cesto. Pri padcu je dobila težke poškodbe na glavi ter misli jo, da si je razbila lobanjo. Poleg tega ima rano na desnem laktu in na nogah. Z avto-ambulanco so jo pripeljali v bolnico, kjer so jo zdravniki sprejeli na kirurški oddelek in izjavili, da je njeno stanje precej resno Omahnova je izjavila, da se je hotela usmrtiti zato, da bi napravila človeštvu dobroto.

«Roxi» v gledališču ob morju

Jutri ob 20 zvečer priredi center za italijansko ljudsko kulturo v dvorani Kina ob morju Berry Connersevo komedijo «Rox».

Vstopnice dobite na sedežu v ul. Mazzini 32.

Ahasver - dolgoprstnež

se zahvali za vljudnost in izmakne 150 tisoč lir

Bržkone bo Iginio Naccari, ki se je zopet znašel pred tukajšnjim okrožnim sodiščem zelo dober poznavalec kazenskega zakonika. V njegovem kazenskem listu je zapisano, da je imel moz prvič opravka s sodniki že leta 1908. Ako seštejemo vse kazni z njegovega kazenskega lista, bi ugotovili, da je bil Naccari v manjših obrokih obsojen na skupno 13 let ječe. Seveda nismo pri tem šteli še druge številne kazenske postopke proti njemu, ki pa so bili ukinjeni, ali zaradi pomanjkanja dokazov bodisi zaradi podelitve amnestije in drugega. L. 1911 so ga izgnali iz Avstro-Ogrske. Takoj nato je bil obsojen v Padovi. Čez nekaj časa je bil obsojen v Bruxellesu zaradi neke tatvine. Pozneje je bil trikrat obsojen v Franciji, nato zopet enkrat v Belgiji. Sledili so izgoni iz obeh dežel, po vseh teh dogodivščinah se je vrnil v Italijo in nadaljeval s svojim poklicem.

Na tukajšnjem sodišču se je moral zagovarjati, ker je 16. januarja t. l. na lepem odnesel Josipu Camuffi 150 tisoč lir. Tistega dne je Camuffo vstopil v bančni zavod «Credito italiano», kjer je hotel plačati omenjeno vsoto. Medtem ko je denar postavil na polico in izpolnjeval tiskan obrazec, se mu je približal Naccari in ga vprašal katerega dne smo. Camuffo je pogledal na koledar. Ta trenotek je izkoristil Naccari, izmaknil denar, se lepo zahvalil za vljudnost in izginil.

Nihče ni mogel ugotoviti, kdo je denar izmaknil. Sreča je pa bila, da ima nasproti kreditnega zavoda brivski salon nek Bagatin, ki je videl tistega dne tatu, ko je vstopil v denarni zavod. Tu v salonu je nanesel pogovor o tatvini, govorili so, da je tatvino izvršil nek znameni mednarodni zepar. Ker je Bagatin tatu videl, je šel na policijo in tam povedal vse, kar je opazil. Iz različnih fotografij priznanih tatov, je spoznal obraz Naccarija, ki je tedaj bil v bančnem zavodu.

Naccari je pred sodniki vse odločno zanikal. Toda zaman, med bankovci, ki so mu jih zaplenili, so našli bankovec z napisom, ki ga je Camuffo lastnoročno napisal. Brivec ga je tudi takoj spoznal in tako so sodniki moža obsodili na 3 leta ječe, tako da bo lahko obogatil svoj kazenski list z novim opisom svojega doživetja.

Nenavadne „dragocenosti"

Predvčerajšnjim so na železniškem ravnateljstvu na trgu V. Veneto odprli staro železno blagajno, ki je že dolgo časa stala v nekem kotu zapuščena.

Namesto denarja, dragocenosti ali pa vsaj zaprašenih listin pa so našli v njej dva samokresa in sicer en browning kal. 7,65 in Beretta kal. 6,75 ter zraven njih še 50 nabojev za prvega in 6 za drugega. Vse te «dragocenosti» so izročili civilni policiji.

Di Muro zopet pred porotO

Ker je državni tožilec Paolucci vložil priziv proti sodbi, ki jo je porotno sodišče izreklo lani v znani razpravi proti mladoletni roparski, druščini, češ da so bila dejanja, ki so jih zagrešili kolovodja te družbine Di Muro in dve drugi obtoženki s pravnega stališča napačno formulirani, je isto sodišče pod predsedstvom dr. Minessa zopet obravnavalo primer treh obtožencev oziroma obsojencev.

Medtem ko so bili lani obsojeni Di Muro na 8 let ječe in na plačilo 13 tisoč lir stroškov, ga je včeraj sodišče obsodilo na 8 let 7 mesecev in 20 dni ječe ter na plačilo 21 tisoč lir stroškov. Fuk Marija, ki je bila tedaj spoznana za krivo, ker je nakupovala sumljivo blago in je bila obsojena na plačilo 2000 lir stroškov, jo je sedaj sodišče spoznalo za krivo, ker je prikrivala ukradeno blago in jo obsodilo na plačilo 500 lir stroškov. Vendar je kazen pogojna. Parenzan Marija, ki je bila tedaj obsojena na plačilo 1000 lir, ker je nakupovala blago sumljivega izvora, je bila sedaj obsojena pogojno na 3 mesece ječe, ker je prikrivala ukradeno blago, in na plačilo 2000 lir.

Vso trgovino so mu odnesli

V nekem skladišču v ul. Padu'na 5 je imel 36-letni Fasano Umberto shrambo za svojo «potujočo trgovino», ki je obstojala iz dveh kovčegov, v katerih je imel galanterijsko blago, ki ga je nosil okrog na prodaj. Predvčerajšnjim okrog 8 pa so neznanci vlomili v skladišče in mu odnesli za 10 tisoč lir raznih glavnikov in še en kovčeg z drobnarijo in obrtnico. Fasano ima skupaj preko 21 tisoč lir škode in je prišel ob vse blago.

ALI SI ŽE NAROČNIK PRIMORSKEGA DNEVNIKA?

IZ GORIŠKE KRONIKE

Poklicni špekulanti pod ključem

V dneh 7. in 9. t. m. je narodna zaščita v Solkanu aretirala tri verižnike in špekulante, na račun katerih so se že dalj časa množile pritožbe. To so 56-letni Mirko Mozetič s Svetogorske ceste 238, 43-letni Jože Cadež s Svetogorske ceste 311 in August Cadež, vsi trije gostilničarji. Zaradi preiskave so bile pridržane tudi Cadeževa žena Slavica, Mozetičeva žena in Ravnikarjev sin Marko.

Organi ljudske oblasti so bili primorani izvesti preiskavo, javno tožilstvo pa odrediti aretacijo zaradi češčih prijav, da se omenjeni trije gostilničarji bavijo s špekulacijo, verižijo in se okoriščajo svojega položaja kot v času fašizma, čeravno so že bili opozorjeni in po pravnih predpisih tudi kaznovani z manjšimi globami. To pa jih ni prav nič izučilo.

Po dosedanjih ugotovitvah sta Cadež in Mozetič sporazumno nakupila 40 hl vina in 200 litrov žganja, kar sta točila v njunih gostilnah brez vsake prijave. Ravnikar pa je stočil okoli 15 hl vina, ki ga ni prijavil. Vsi trije so prodajali vino po zvišanih cenah in za kvaliteto, ki ni odgovarjala prijavljeni. Pri kupovanju vina so vselej navajali v spremnico manjšo količino, samo da so se jim zmanjšale trošarine in da so sebi kopičili dobiček. To še ni dovolj, kajti pogostoma so tudi sleparili z merami.

Mozetič in Cadež sta se pritožila zaradi odmere davka in zaprosila za znižanje. Da bi še bolj utemeljila to prošnjo, sta zaprosila za denarno posojilo. A glej, ob preiskavi pri Mozetiču so našli poleg velike količine vkletenega vina preko 160 tisoč din v gotovini, po drugi strani pa je siromak zaprosil za posojilo.

Cadež je imel od lani junija meseca najeto delovno silo, ki pa jo ni ne socialno zavaroval in niti mesečno plačeval. Kar se tiče Ravnikarja je preiskava odkrila, da je protizakonito trgoval čez mejo, kar je tudi sam priznal, in so pri njem našli gume neznanega izvora.

Zanimivo bo, če se malce bolj od blizu spoznamo s preteklostjo treh solkanskih špekulantov, ki so še vedno v preiskavi. Znano je, da je bil Mozetič za časa fašistične Italije in še med narodno-osvobodilno borbo fašistični komisar na solkanski občini in da je s svojega položaja ustrahoval zavedne slovenske ljudi. Jožefa Kerinkleiner zna povedati, kako jo je prijel za lase, ko je prišla po opravilih do njega in govorila slovenski. Mozetič jo je vrgel po stopnicah s prvega nadstropja, tedaj je zdravnik dal nalog, da naj ga aretirajo, a policija tega ni storila. Solkanci vedo povedati, kako je Mozetič pretepel Andreja Juga, ker se ni odkril pred fašistično zastavo, ki so jo nesli v sprevodu. Njegova žena mu je pri marsičem pomagala.

Ravnikarjeva družina se je celo po kapitulaciji Italije in ob prihodu okupatorja udinjala domobrancem in poslala v domobranske vrste sina Marka.

Tudi Cadež nima nič kaj poštene preteklosti. Znan je po svoji čisto fašistični zagrizenosti. Na lahek način je prišel do imovine revnejših ljudi, ki so bili primorani jo prodati za majhen denar. Pretepal je človeka, ki je zavpil «Živela svoboda» in ni hotel slišati, da bi se v njegovem lokalu govorilo slovenski. Celo lastnega brata je pretepel, ker ni hotel pristopiti v fašistično organizacijo, da ne govorimo o izdajanju ljudi, ki so na 1. maj izobesili delavsko zastavo in so bili zaradi tega tepeni, mučeni in obsojeni na 5 let robije.

Tovariša Favilla in Strčič sta v italijanščini in hrvaščini nagovorila zbrane in poudarjala združenost ročnih in umskih delavcev v organizaciji Enotnih sindikatov. Za tem je več tovarišev nastopilo z recitacijami. Posebno dobro je recitirala pionirka Gurjan Alda. Anita Agarinis je zapela nekaj dobro uspelih pesmi.

Za to priložnost je bila prirejena tudi šaljiva pošta in srečolov z 14 dobitki. Orkester iz Umaga pa je zabaval navzoče, ki so se šele v pozni uri vsi zadovoljni razhajali na svoje domove.

Budno čuvajo nad vsemi

Dne 6. februarja se je vršil pri nas množični sestanek, ki je dobro uspel. Po sestanku so se vršile pevske vaje, katerih sta se udeležila tudi Velk in Jazbec. Vsi vemo, da ta dva nista ravno velika prijatelja — tista namreč, ki živita v godovih. Naša dva, ki sta tovariša s takimi imeni, sta se ta večer ob prepevanju naših pesmi pobratila in postala velika prijatelja. Tako je tudi prav. V Semedeli nimamo gozdov, da bi se vanje lahko skrivali — jazbeci in volkovi — špekulanti in črnoborzijanci — imamo pa tovariše, ki budno čuvajo nad vsemi, ki bi radi posnemali navade pravih volkov in jazbecev.

Miklavčič Sava

IZ ISTRE

Množični sestanek žena v Dekanih

V petek je bil sestanek AFŽ, kjer so si žene postavile načrt predkongresnega tekmovanja; žene so z veseljem zastavljale načrt ter po končanem delu sklenile napovedati tekmovanje sosednjim vasem Cežarjem in Pobegom.

Naše žene so pričele takoj z delom in sicer v sledečih točkah:

1) Reorganizirale so odbor, postavile novo blagajničarko Fortuna Justino, ki je obljubila, da si bo prizadevala čimveč pomagati organizaciji; žene ji bodo oskrbovale otroke medtem ko bo ona pobirala članarino itd.

2) 65-letna Sek Marija je pridobila za organizacijo 4 nove žene.

3) Program za 8. marec so že pripravile z osmimi točkami.

4) Za stenčas so napisale članek.

V naši vasi imamo precej aktivnih žen, na katere smo lahko ponosni, in katere so resno vzele današnji politični položaj in začele pridno delovati, da bodo tako prikazale vojnim izzivačem, da se zavedajo svoje dolžnosti in bodo vložile vse svoje sile, da pokažejo svojo moč vojnim hujskačem. Upamo, da bo vzgled teh žen pritegnil še neaktivne žene naše vasi, da ne bo niti ene žene izven naše organizacije, da bomo ponosne na našo organizacijo in pokazale onim, ki podcenjujejo, enotnost naše vasi.

Cebron Ludmila

Družabni večer v Bujah

Sindikalna podružnica nameščencev v Bujah je organizirala v Ljudskem domu majhen družabni večer, katerega so se poleg nameščencev udeležili tudi delavci in kmetje iz okolice.

Tovariša Favilla in Strčič sta v italijanščini in hrvaščini nagovorila zbrane in poudarjala združenost ročnih in umskih delavcev v organizaciji Enotnih sindikatov. Za tem je več tovarišev nastopilo z recitacijami. Posebno dobro je recitirala pionirka Gurjan Alda. Anita Agarinis je zapela nekaj dobro uspelih pesmi.

Za to priložnost je bila prirejena tudi šaljiva pošta in srečolov z 14 dobitki. Orkester iz Umaga pa je zabaval navzoče, ki so se šele v pozni uri vsi zadovoljni razhajali na svoje domove.

Budno čuvajo nad vsemi

Dne 6. februarja se je vršil pri nas množični sestanek, ki je dobro uspel. Po s